

fig imod at benytte Hartkornet som Grundlag for denne Skat. Dette maa jeg for mit Vedkommende ogsaa fraraade, deels fordi der ikke er Nødvendighed derfor, og deels fordi det er min Overbeviisning, at det ikke let er muligt at finde et flattere Skattegrundlag end Hartkornet. Jeg tænker just ikke herved paa Forskjelligheden med Hensyn til Eiendommens Værdi, skjøndt ogsaa det har Betydning, naar Hartkornet skal afgive en Maalestof for de forskjellige Eiendommers Eone til at give Indtægt; men Ubilligheden ved at benytte Hartkornet vil i Særbeleshed fremkomme, som ogsaa af andre Talere er fremhævet, derved, at der paa den Maade ikke tages Hensyn til Hartkornbrugernes øvrige private Stilling. Man vil ved at undlade at bruge Hartkornet undgaae alle disse tilbøye og ubehagelige Spørgsmaal, hvoraf saamange daglig komme frem. — Det være mig med Samtykke af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) tilladt at bemærke, at naar man har bibeholdt det Forhold imellem Hartkornseierne og Brugerne, som sidst blev vedtaget ved Krigsskatsloven af 1860, har man overseet den meget væsentlige Bestemmelse, der da fulgte med, nemlig at Eieren havde Lov til at tilvædere en Deel af Krigsskatten i Renten af sin Prioritetsgjæld. Det forandrer i en meget væsentlig Grad Eierens og Brugernes Stilling, og jeg tager ikke i Betænkning at udtale her, at jeg finder det Forhold, der nu er foreslaaet, meget urigtigt. Jeg skal endnu blot bemærke, at forudsat, at den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 1ste Valgkreds (A. Hage) har Ret i den Beregning, som han før anstillede og som jeg troer kan være nøiagtig nok til det Brug, her skal gøres deraf, vil Resultatet blive, at medens Fæsterne svare af en Indtægt, der sikker dem og deres Familier deres Tilværelse, ikke fuldt 1 pCt., vil for Eierens Vedkommende det, som her bliver forlangt af hans Indtægt, blive 10—12 pCt., foruden at han har Udset til at blive beskattet for den samme Indtægt gennem Indkomstskatten, og forsaavidt han boer paa to forskjellige Steder, vil han derhos kunne blive medtagen i to Kommuner. Man har til Fordeel for at benytte Hartkornet sagt, at det

er nødvendigt, fordi man ikke kan skaffe noget andet Grundlag tilstede, og den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) har derhos henpeget paa, at det var nødvendigt at benytte Hartkornet, fordi Sagen havde en finantsiel Side, som imidlertid, saavidt jeg erindrer, kun han og den ærede Rigsdagsmand for Frederiksborg Amts 4de Valgkreds (S. Nielsen) have fremdraget, nemlig som Grundlag for Udstedelsen af Kreditbeviser. Jeg troer nu ikke, at denne Bemærkning i og for sig er holdbar, thi ligesom den, saavidt jeg skjønner, vilde være hævet, naar der ogsaa var sat en bestemt Sum, der skulde udredes af Landet; saaledes er der hverken fra Regjeringen eller af det ærede Medlem (Fenger), der kunde have nogen Leilighed til at vide Noget derom, da han havde Ordet, udtalt nogen Anthydning af, at Regjeringen havde ifinde at benytte det Underlag, som skabes ved denne Lov, til Garanti for Udstedelsen af Kreditbeviser. Men i ethvert Tilfælde maa det erkjendes, at naar der forelaa en her i Thinget vedtagen Lov, som fastsatte Udredelsen af et bestemt Beløb, ogsaa for Landet, maatte den kunne give al den Garanti, som man forlanger, ligegyldigt, om man fordeelte endeel af Beløbet paa Hartkornet eller ikke; thi det bliver i ethvert Tilfælde Hartkornbesidderne, som komme til at udrede det. — Den væsentligste Grund, som man har anført for at benytte Hartkornet, er, saavidt jeg indseer, den, at det ikke skulde være muligt at stille nogen anden Maalestof op for det Beløb, som Landet skulde udrede, idet man ikke kunde komme til nogen Indkomstskat, fordi man manglede de fornødne Data til en Formuestatistik for Landets Vedkommende. Jeg kan ikke skjønne, at dette kan være nogen egentlig afgjørende Indvending; jeg kan ikke skjønne, at det kan have nogen overordentlig Vanskelighed at bestemme et om ogsaa temmelig vilkaarligt Beløb for Landets Vedkommende i Forhold til Kjøbstæderne og Kjøbenhavn; jeg troer ikke, at det kan have større Vanskelighed end at bestemme Forholdet imellem Kjøbenhavn og Kjøbstæderne; dette forekommer mig paa ingen Maade at være umuligt; — men i ethvert Tilfælde, selv om man skulde gaa aldeles vilkaarligt tilværks, foretrækker jeg